

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach**

Kielce, dnia 1 kwietnia 2010 r.

**Pani
Małgorzata Muzoł
Świętokrzyski Kurator Oświaty**

P/09/141
LKI-4100-01-04/2010

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach przeprowadziła kontrolę w Kuratorium Oświaty w Kielcach (Kuratorium) w zakresie wykonania budżetu państwa w 2009 r., w części 85/26 – województwo świętokrzyskie.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 23 marca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Kurator niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z zastrzeżeniami ocenia działalność Kuratorium w zakresie objętym kontrolą.

Pozytywną ocenę uzasadnia:

- celowe i oszczędne wydatkowanie środków budżetowych;
- terminowe przekazywanie na rachunek Skarbu Państwa pobranych dochodów budżetowych;
- zgodne z przeznaczeniem wykorzystanie środków pochodzących z rezerw celowych;
- terminowe przeprowadzenie oraz rzetelne rozliczenie inwentaryzacji składników majątkowych;
- terminowe przekazanie wojewodzie świętokrzyskiemu sprawozdań budżetowych za 2009 r.

Zastrzeżenia NIK dotyczą:

- braku pełnej wiarygodności prowadzonych ksiąg rachunkowych za 2009 r.;
- dokonywania zapisów w ewidencji księgowej na podstawie dowodów księgowych niespełniających wymogów określonych w przepisach o rachunkowości;

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

- podpisania nierzetelnych 17 umów zleceń z członkami komisji kwalifikacyjnych i egzaminacyjnych powołanych do rozpatrzenia wniosków nauczycieli o wyższy stopień awansu zawodowego oraz sześciu aneksów do tych umów;
- niedostosowania polityki rachunkowości do wszystkich wymogów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości²;
- braku procedur udzielania zamówień publicznych w ramach procedur kontroli finansowej.

1. Dochody planowane w ustawie budżetowej na 2009 r. z 9 stycznia 2009 r.³ w wysokości 5 tys. zł, zostały zwiększone w wyniku nowelizacji ustawy budżetowej⁴ do wysokości 110 tys. zł. Zrealizowano dochody w kwocie 110,2 tys. zł. Głównym źródłem dochodów – w wysokości 104,7 tys. zł – była wpłata 50% zysku gospodarstwa pomocniczego oraz wpływy z tytułu opłat za wydane duplikaty lub odpisy świadectw i legalizację dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą, w wysokości 5,2 tys. zł.

Analiza terminowości przekazywania dochodów na rachunek Departamentu Budżetu Państwa Ministerstwa Finansów w czerwcu i grudniu 2009 r. wykazała, że dochody przekazano w należytym terminie oraz w terminach wynikających z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa⁵.

2. Wydatki planowane na 2009 r. w ustawie budżetowej (po nowelizacji) w kwocie 6.685 tys. zł, a w planie po zmianach w wysokości 6.161,3 tys. zł, zrealizowane zostały w kwocie 6.126,1 tys. zł (99,4%). W porównaniu do 2008 r. wykonane wydatki były niższe o 1.390,6 tys. zł (18,5%).

Analiza wydatków pozapłaćcowych w łącznej wysokości 376 tys. zł (21,2%) wykazała, że zostały one zrealizowane w sposób oszczędny i celowy, a na sfinansowanie zakupów towarów i usług Kuratorium posiadało zabezpieczone w planie finansowym środki.

Środki w kwocie 614,1 tys. zł pochodzące z rezerw celowych budżetu państwa na sfinansowanie stypendiów prezesa Rady Ministrów dla uczniów szczególnie uzdolnionych, dodatków specjalnych (wraz z pochodnymi) w służbie cywilnej oraz prac komisji kwalifikacyjnych i egzaminacyjnych powołanych do rozpatrzenia wniosków nauczycieli o wyższy stopień awansu zawodowego, wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem określonym w decyzjach wojewody świętokrzyskiego.

Badanie 68 umów zleceń na łączną kwotę 49,7 tys. zł spośród 322 takich umów (21,1%) zawartych z członkami komisji kwalifikacyjnych i egzaminacyjnych, powołanych do rozpatrzenia wniosków nauczycieli o wyższy stopień awansu zawodowego, wykazało:

- korekty błędnego zapisu w jednym rachunku, dokonano bez wysłania kontrahentowi nowego rachunku zawierającego sprostowanie, tj. niezgodnie z art. 22 ust. 2 ustawy o rachunkowości;

² Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

³ Dz. U. Nr 10, poz. 58 ze zm.

⁴ Ustawa z 17 lipca 2009 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2009 – Dz. U. Nr 128, poz. 1057.

⁵ Dz. U. Nr 116, poz. 784 ze zm.

- zaakceptowano do wypłaty dwa rachunki przedłożone przez zleceniobiorców, które nie zawierały daty sporządzenia, wymaganej art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości;
- 17 podpisanych umów zleceń było nierzetelnych, ponieważ okres wykonania zlecenia nie obejmował wszystkich dni, w których zleceniobiorcy uczestniczyli w posiedzeniach komisji kwalifikacyjnych;
- zawarto sześć nierzetelnych aneksów do ww. umów, z tego trzy aneksy nie zawierały daty ich podpisania, a trzy aneksy, zwiększające umowne stawki wynagrodzenia za udział w pracach komisji podpisano po dacie wystawienia rachunków przez członków komisji.

Za wykonywanie czynności poza okresem wskazanym w ww. 17 umowach, Kuratorium wypłaciło łącznie 6.726 zł.

Przyczynami powyższych nieprawidłowości były niedopatrzenia lub pomyłki pracowników Kuratorium.

Odpowiedzialność za powyższe nieprawidłowości ponosi Pani Kurator.

3. Wydatki na wynagrodzenia ogółem planowane w wysokości 4.352,7 tys. zł wykonano w kwocie 4.351,4 tys. zł (99,9%). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na jednego pełnozatrudnionego wyniosło w 2009 r. 4,3 tys. zł i było wyższe w porównaniu do 2008 r. o 0,1 tys. zł (2,7%).

Zrealizowane w 2009 r. przeciętne zatrudnienie wynoszące 72 osoby, było niższe od planowanego o 9 osób (11,1%).

Pani Kurator wyjaśniła, że w 2009 r. ogłoszono sześć postępowań rekrutacyjnych, w wyniku których zatrudniono trzech kandydatów. W pozostałych przypadkach nie wyłoniono nikogo z powodu braku ofert, bądź ofert niespełniających kryteriów wynikających z ogłoszeń. Pomimo mniejszej liczby zatrudnionych pracowników od zaplanowanej, Kuratorium zrealizowało wszystkie zadania statutowe.

W Kuratorium utworzono fundusz nagród, z przeznaczeniem na nagrody za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej, w wysokości 3% planowanych wynagrodzeń osobowych, zgodnie z § 9 rozporządzenia Rady Ministrów z 6 marca 2007 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej zatrudnionych w urzędach administracji rządowej i pracowników innych jednostek⁶. Wydatki na nagrody za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej zrealizowano w wysokości 249,1 tys. zł, zgodnie z *Regulaminem przyznawania nagród w Kuratorium Oświaty w Kielcach*, wprowadzonym zarządzeniem nr 20/2007 Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty z 7 sierpnia 2007 r.

4. Przegląd analityczny 5.696 zapisów księgowych z 2009 r. na łączną kwotę 57.642,7 tys. zł oraz 348 zapisów księgowych za styczeń 2010 r. na łączną kwotę 2.271,4 tys. zł, dokonany z zastosowaniem programu *Pomocnik kontrolera*, wykazał:

- 1.000 operacji gospodarczych z 2009 r. (17,5%) o łącznej wartości 578,5 tys. zł, zaewidencjonowano z pominięciem kont rozrachunkowych (*Wn* konta 400 i *Ma* konta 130 lub konta 101), co było niezgodne z art. 17 ustawy o rachunkowości;

⁶ Dz. U. Nr 45, poz. 290 ze zm.

- w zapisach księgowych dwóch dowodów obejmujących łącznie kwotę 2,6 tys. zł błędnie podano daty tych dowodów.

Badanie w zakresie poprawności formalnej, prawidłowości kontroli wewnętrznej i dekretacji oraz prawidłowości ewidencji transakcji w urządzeniach księgowych wpływających na sprawozdawczość bieżącą i sprawozdania roczne, przeprowadzono na podstawie wybranej próby 124 dowodów o wartości 376,8 tys. zł, obejmującej cztery dowody o wartości 0,8 tys. zł wybrane w sposób celowy i 119 dowodów o wartości 376 tys. zł, wylosowanych metodą monetarną spośród dowodów o wartości 741,1 tys. zł.

Badanie w zakresie poprawności formalnej, prawidłowości kontroli wewnętrznej i dekretacji dowodów księgowych nie wykazało nieprawidłowości.

Badanie wiarygodności ksiąg rachunkowych w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej i rocznej wykazało:

- dowód księgowy na kwotę 2.150 zł, dotyczący operacji gospodarczej dokonanej w styczniu 2009 r., został niezgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości zaewidencjonowany w lutym 2009 r.;
- cztery faktury (z 20 stycznia 2009 r., z 2 października 2009 r., z 14 grudnia 2009 r. i z 21 grudnia 2009 r.) na zakup sprzętu komputerowego i części zamiennych do komputera (o wartości poniżej 3,5 tys. zł) na łączną kwotę 12.354 zł zaksięgowano niezgodnie z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z 14 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych⁷, w § 4750 *Zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji* zamiast w § 4210 – *Zakup materiałów i wyposażenia*.

W wyniku przeprowadzonego badania wiarygodności ksiąg rachunkowych w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej i rocznej, NIK wydaje opinię negatywną, natomiast w odniesieniu do badania zgodności ewidencji księgowej z przepisami prawa – opinię pozytywną.

Na skutek niezgodnego z ww. załącznikiem nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów (...) ujęcia w księgach rachunkowych stycznia, października i grudnia 2009 r. czterech faktur na zakup sprzętu komputerowego i części zamiennych do komputera w łącznej wysokości 12.354 zł, miesięczne sprawozdania Rb-28 za styczeń, październik i grudzień 2009 r. oraz roczne sprawozdanie Rb-28 za 2009 r., nie przekazywały prawdziwego i rzetelnego obrazu zrealizowanych wydatków w § 4750 *Zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji* oraz w § 4210 *Zakup materiałów i wyposażenia*.

Wszystkie wydatki na zakup sprzętu komputerowego i części zamiennych (o wartości poniżej 3,5 tys. zł) zrealizowane w 2009 r. w łącznej wysokości 17 tys. zł, ewidencjonowano niezgodnie z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych w § 4750 *Zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów*

⁷ Dz. U. Nr 107, poz. 726 ze zm.

i licencji, zamiast w § 4210 Zakup materiałów i wyposażenia. Od 4 stycznia 2010 r. wydatki te księgowane są prawidłowo w § 4210.

5. W polityce rachunkowości Kuratorium nie określono:

- przypadków odstępstw od zasady księgowania wszystkich operacji na kontach rozrachunkowych (art. 7 ust. 1 ustawy o rachunkowości);
- pełnego opisu systemu przetwarzania danych, tj. wykazu wszystkich funkcji realizowanych przez informatyczny system finansowo-księgowy, opisu algorytmów i parametrów funkcji oraz programowych zasad ochrony danych (art. 10 ust. 1 i 3 lit.c ustawy o rachunkowości).

Obowiązujące procedury kontroli finansowej nie zawierały elementów dotyczących udzielania zamówień publicznych wymaganych art. 47 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych⁸.

6. Dane wykazane w rocznych sprawozdaniach Rb-23 *o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych*, Rb-28 *z wykonania planu wydatków budżetu państwa* i Rb-27 *z wykonania planu dochodów budżetowych* oraz w sprawozdaniach kwartalnych Rb-N *o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych* i Rb-Z *o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń*, były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Sprawozdania powyższe przekazano do Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁹.

7. Zgodnie z wymogami art. 26 ust. 1 i 3 ustawy o rachunkowości, na 31 grudnia 2009 r. Kuratorium przeprowadziło inwentaryzację środków pieniężnych w kasie – metodą spisu z natury oraz inwentaryzację aktywów i pasywów – drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji ich wartości. Wyniki inwentaryzacji zostały odpowiednio udokumentowane, a ujawnione w jej toku różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazanym w księgach rachunkowych rozliczone w księgach 2009 r.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

- 1) dostosowanie polityki rachunkowości do wymogów ustawy o rachunkowości;
- 2) księgowanie operacji gospodarczych do właściwych okresów sprawozdawczych, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości;
- 3) dokonywanie zapisów w ewidencji księgowej na podstawie dowodów księgowych spełniających wymogi ustawy o rachunkowości;

⁸ Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.

⁹ Dz. U. Nr 115, poz. 781 ze zm.

- 4) podpisywanie prawidłowych umów zleceń z członkami komisji kwalifikacyjnych i egzaminacyjnych powołanych do rozpatrzenia wniosków nauczycieli o wyższy stopień awansu zawodowego oraz aneksów do tych umów;
- 5) wprowadzenie w ramach procedur kontroli zarządczej w Kuratorium, procedur dotyczących udzielania zamówień publicznych.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Kurator w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Kurator prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Rozdzielnik

1. NIK – Departament Budżetu i Finansów.
2. Adresat.
3. a/a.